

ERDÉLYI GAZDA

AZ „E. G. E.” TAGJAI INGYEN KAPJÁK
ELŐFIZETÉSI ÁR: 1 ÉVRE 12 KORONA,
1/2 ÉVRE 6 KOR., EGY SZÁM 24 FILLÉR.

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE

MEGJELNIK MINDEN VASÁRNAP.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
KOLOZSVÁR, ATTILA-UTCA 10. SZÁM.
◇ A LAP TELEFON SZÁMA: 158. ◇

TARTALOM:

Önálló eredeti cikkek:

A moratórium és a földhitel	89
A cukorrépatermesztés korlátozása	89
Irodalmi szemle	90
Kormányintézkedések	90
Vegyes közlemények	92
Hirdetések.	

A moratórium és a földhitel.

A Magyar Gazdaszövetség a hatodik moratórium-rendelet kibocsátását megelőzőleg felterjesztést intézett Balogh Jenő igazságügyminiszterhez, melyben különösen a földhitellel kapcsolatos kérdésekkel foglalkozik.

A felterjesztés első sorban megállapítja, hogy a peres és nem peres eljárás szabályozása tekintetében kiadott rendelkezés kapcsolatban a moratóriummal, nemcsak nem akadályozza meg a földterhek szaporodását, hanem azoknak a súlyát növeli. Ugyanis a rendelet azt mondja ki, hogy a moratóriumra vonatkozó rendelkezések nem érintik a telekkönyvi nem peres ügyekre vonatkozó szabályokat. Így az a körülmény, hogy a követelés moratórium alá esik, nem akadályozza a telekkönyvi bejegyzést — ideértve az előjegyzést is — a mennyiben annak egyébként helye van. Lejárt váltó alapján telekkönyvi előjegyzésnek bármily váltókötelezett ellen óvás bemutatása nélkül is helye van.

Miután ugyanennek a rendeletnek egy másik intézkedése kimondja, hogy moratórium alá eső követelés behajtására, vagy biztosítására kielégítési, vagy biztosítást végrehajtást fogamatosítani nem lehet, utal a felterjesztés arra, hogy valamennyi követelés biztosítása az ingatlanokra zudul és oly tömegét hártja a földbirtokra az új terheknek az előjegyzések lehetőségével, hogy igen komoly aggodalmaknak kell felmerülni. Hozzávéve azt, hogy ez az intézkedés éppen katonai erényeivel és számával a harctéren annyira kitűnt földmivelő népet sújtja joghátránnyal, kéri a Szövetség a minisztert, hogy ezt a rendelkezést szüntesse meg. Utalással arra, hogy több kiscgazda közvetlen a háboru kitörése előtt vásárolt ingatlant, abban a reményben, hogy a vételár egy részét jelzálogteherrel egyenlítheti ki, rámutat a felterjesztés arra, hogy a háboru kitörésével minden jelzálogkölcson kiutalás lehetetlenné vált, megállapítja a Szövetség, hogy ezek a

terhek jelzálogi bekebelezéssel biztosítottak. Ugyanez a helyzet más, korábbi földvásárlásoknál is, amikor a vevők abban a reményben vették át jelzálogteherrel a birtokot, hogy az adósságot több évi jövedelmező gazdálkodás után fogják kiegyenlíteni.

Mindezeket a számításokat halomra döntötte s félő, hogy ha a háboru után a moratóriumról a szabad hiteligazdálkodásra való átmenetelnél nem vétetnek a gazdák helyzete figyelembe, az eladók könyörtelenül érvényesíthetik felmondási jogukat, a kisebb gazdáknak egész tömege jut koldusbotra. Arra kéri tehát a felterjesztés a minisztert, hogy az átmeneti intézkedések alkalmából a jelzálogilag ily módon megterhelt földbirtok védelméről megfelelő formában, esetleg hosszabb kiméleti idő megállapításával, vagy a jelzálogterheknek kötelező járadékká való átváltoztatása, illetőleg a járadékrendszernek a magyar jogintézmények közé leendő beiktatása iránt gondoskodják.

A cukorrépatermesztés korlátozása.

Báró Ghillány földmívelésügyi miniszter a cukorrépatermesztés korlátozását illetőleg rendeletileg intézkedett. Erre vonatkozólag a miniszter minden részletkérdésre kiterjeszkedő rendeletet bocsátott ki, amelyben a termelők és a gyárak között felmerülhető vitás kérdések elbírálására bíróságot statuál, amely bíróság az első állami gazdabíróság beillesztését jelenti a jogrendszerbe és mint ilyen az első gazdabíróság.

A miniszteri rendelet 9 §-ból áll, annak főbb intézkedéseit a Budapesti Levelező a következőkben ismerteti:

Az 1. § kimondja, hogy aki 1915. évi január hó 1-ső napja előtt cukorgyári vállalattal kötött szerződésben arra kötelezte magát, hogy a szerződésben meghatározott nagyságú területen 1915. évben cukorrépat fog termelni; az, amennyiben a háboru által előidézett körülmények következtében ennek a kötelezettségének eleget tenni nem képes és a termelésnek ez évi korlátozására nézve a cukorgyári vállalattal külön meg nem egyezett, a rendelet életbeléptetésétől számított 15 nap alatt kérheti, hogy a rendelet értelmében alakítandó bizottság döntson afelől, vajjon ebben az esetben a szerződése alapján egyáltalában köteles-e és ha igen, mily nagy területen köteles cukorrépat termelni. Megállapítási pereket ebben a kérdésben in-

dítani nem lehet, a már esetleg megindított pereket a perköltség kölcsönös megszüntetésével hivatalból is meg kell szüntetni.

A 2. § szerint a kérelmet a cukorrépatermelés helye szerint illetékes főispánnál kell előterjeszteni, aki a kérelem elbírálására az Országos Magyar Gazdasági Egyesület és a Magyar Cukorgyárosok Országos Egyesülete által kijelölt szakértőknek megállapított névsorából, egy elnökből és két tagból álló bizottságot küld ki, még pedig úgy, hogy az az elnök az elnöki tisztre kijelölteknek, az egyik tag a termelők, a másik tag a gyárosok szakértőinek névsorából választott szakértő legyen. A bizottság előadójaül a főispán a vármegyei gazdasági felügyelőség vezetőjét, ennek akadályoztatása esetén pedig a közigazgatási tisztikar egyik tagját rendeli ki, a tagok működése tiszteletbeli.

A rendelet következő intézkedései szerint a bizottság mindkét fél meghallgatása s a helyi gazdasági és munkáviszonyok gondos mérlegelése után megállapítja, hogy forognak-e fenn a háboru által előidézett olyan körülmények, amelyek a termelőre nézve lehetetlenné teszik, hogy a cukorrépa termelése tekintetében elvállalt kötelezettségének ez évben eleget tegyen s végérvényesen dönt afelől, hogy a termelő ez évben köteles-e s ha igen, mily kiterjedésű területen köteles cukorrépat termelni.

A következő szakaszokban a rendelet az eljárásra vonatkozólag tesz intézkedéseket, kimondván, hogy a bizottság határozatát az elnök azonnal kihirdeti, a felekkel írásban közli és a jegyzőkönyvet a főispánhoz beterjeszti. A bizottság határozata ellen jogorvoslatnak helye nincs, az mindkét félre nézve kötelező és az azzal eldöntött kérdés perben sem lehet többé vita tárgya. A határozattal szemben a szerződés alapján sem a termelő a cukorrépanak a bizottság által megállapított nagyobb területen való termelésre, sem a cukorgyári vállalat az esetleg nagyobb területen termelt cukorrépa átvételére nem kötelezhető s a cukorrépatermelésnek a bizottság határozata alapján történt csökkentése, vagy teljes elmaradása miatt a felek egymással szemben kártérítési igényt nem támaszthatnak. Ha a bizottság akként határozott, hogy a termelésre kötelezett ez évben a cukorrépat a szerződéssel megállapított területnek felénél kisebb területen köteles termelni, a cukorgyári vállalat jogosítva van azt kívánni, hogy a termelő az ő részére ez

A gazdasági és kerti

vetőmagvakat

szerezzük be a

Magyar Mezőgazdák Szövetkezeténél

(Budapest, V. Alkotmány-utca 29. szám.)

Legnagyobb választék és legjutányosabb árban kapható: Divatos férfi ingek, alsónadrágok, gallérok, kézelők és finom angol és francia zsebkendők. Női len és chiffon ingek, bugyigók, szoknyák, hálóingek és kabátok. Fiu- és leánykafehéremű minden nagyságban és minőségben állandó raktár.

Sárga Kristóf utódai

fehéremű, vászon és szőnyeg nagyraktára
KOLOZSVÁRT, Deák Ferenc-utca 3. szám.

Telefonszám 567.

Mátrác, paplan, pokróc, valamint mindenféle ágyhuzat szakszerűen készítve, olcsó árban található. — Minden fajtájú és nagyságú szalon ebédlő és futószőnyeg gyapju és csipkefüggönyök.

Amerikai önműködő ablak-rolletták egyedüli főraktára.

Évben cukorrépat egyáltalán ne termeljen. Ha a cukorgyári vállalat ezzel a jogaival élni kíván, köteles erről a termelőt a bizottság határozatának közlésétől számított három nap alatt térti vevényes levélben értesíteni. A termelés elmaradása esetén semmiféle kártérítésnek helye nincs.

Megállapítja a rendelet, hogy a bizottság által megállapított területen termelt cukorrépanak a szerződésben kikötött feltételeknek megfelelő átvételét a cukorgyári vállalat, — ha csak az előbbieken biztosított jogával nem élt, — meg nem tagadhatja; viszont, ha a termelő a bizottság által megállapítottnál nagyobb területen termelne cukorrépat, a cukorgyári vállalat követelheti, hogy a termelő az egész területen termelt répat a szerződésben kikötött feltételek mellett neki adja át.

Az előlegekre vonatkozólag kimondja a rendelet, hogy ezeket a termelő csak oly arányban köteles törleszteni, a milyen arányban áll a bizottság határozata értelmében megmivelt répaterület a szerződésileg megállapított területhez s a cukorgyári vállalat is csak ebben az arányban köteles a termelőnek szerződésileg esetleg kikötött termelési előleget adni.

Záráthározataiban kimondja a rendelet, hogy az egyébként nem érinti az erőhatalomra (vis major) vonatkozó jogszabályokat.

A rendelet, amelynek hatálya Horvát és Szlavonországra nem terjed ki, a folyó évi március hó 29-ik napján lép életbe.

IRODALMI SZEMLE.

Képes Ujság címmel március 27-én szombaton új képes hetilap indult meg Vajda Ernőnek, a »Rozmaringéni«, »Ludas Matyi« és egyéb nagyszerű darabok szerzőjének szerkesztésében. Ez az új képes hetilap legnagyobb részében a modern nyomdai technika legtekélyesebb eszközeivel, az oly gyorsan világszenzációvá lett mély nyomással készül és ennélfogva képei minden fotografiánál szebbek és festményszerűen valósággal keretbe kívánkoznak. Háborús képei a világháború egész területéről még az elkényeztetett magyar közönség előtt is szenzációk lesznek. De az új lapnak rendkívül gazdag olvasmányos tartalma is lesz, még pedig nemesak novellák és regények, hanem ötletes, változatos és gazdag rovatrendszerrel. »Tessék befejeznik« című rovata a legszórakoztatóbb játék lesz a családok számára. A »Hadikönyh«

megbecsülhetetlen szolgálatot fog tenni a drágaság miatt bánkódó háziasszonyoknak. »Borzalmas pillanatok« című rovata állandó szenzációja lesz mindazoknak, a kik kedvelői a bűntügyi és egyéb izgalmas eseteknek.

De a rovatoknak egész sorozata fog szólni az asszonyoknak, gyermekeknek és általában a családoknak. Képeivel és rovataival ez az új képes hetilap bizonyára a legrövidebb idő alatt meg fogja hódítani a magyar közönséget, annál is inkább, mert az új lap 32 oldalas terjedelme és tartalmának gazdagsága dacára talán a legolcsóbb hetilapja az egész világnak és példányonként 20 fillérért kapható.

A *Képes Ujság* előfizetési ára negyedévre 2.50 korona, félévre 5 korona, egész évre 10 korona.

A *Képes Ujság* szerkesztősége és kiadóhivatala V., Vilmos császár-ut 78. sz. alatt van.

KORMÁNYINTÉZKEDÉSEK.

Nyerscukor takarmányozásra.

Az erőtakarmányokban mutatózó hiány pótlása céljából a pénzügyminiszter megengedte, hogy az állatok takarmányozásához szükséges denaturált nyerscukor adómentesen legyen beszerezhető.

A pénzügyi közegyek ellenőrzése mellett a cukorgyár által eszközözendő denaturálás akként történik, hogy minden 100 kg. nyers cukorhoz 5 kg. szalmaszecska, vagy polyva és 1 kg. spódium fog kevertetni.

A pénzügyminiszter ur rendelkezése szerint valamennyi kir. pénzügyigazgatóság felhatalmaztatott, hogy engedélyt adhasson arra, hogy a cukorgyárak az ilyen módon denaturált nyers cukrot az illetékes vármegyei m. kir. gazdasági felügyelőségek utalványai alapján kiadhassák az állattartó gazdáknak s a cukorgyárak kötelezettséget vállaltak aziránt, hogy az ily utalvánnyal jelentkezőknek egyelőre a diószegi és a nagyszombati cukorgyáraktól folyó évi június végéig a fenti módon denaturált nyers-cukrot a következő módokat mellett fogják kiszolgáltatni:

A denaturált cukornak az ára a cukorgyárban átvéve, vagy a gyár vasúti állomásán feladva, zsák nélkül métermázsánként március hóban 27 korona, áprilisban 27 korona 20 fillér, májusban 27 korona 40 fillér és júniusban 27 korona 60 fill. Hat métermázsánál kisebb mennyiséget rendelni nem lehet. A szállítás

rendszerint a vevő által előzetesen beküldött zsákokban történik, a vevő kívánására azonban a cukorgyár zsákokat is ad, ez esetben azonban jogosítva van a zsákok ára fejében, a szállított áru minden métermázsája után, 2 koronát felszámítani.

Aki tehát állatainak takarmányozására nyers cukrot akar vásárolni, forduljon az illetékes vármegyei gazdasági felügyelőséghez s a községi előjáróság által kiállított bizonyítvánnyal igazolja a nyers cukorral takarmányozandó állatainak számát s ehhez képest azt a nyers cukor mennyiséget, melyre neki ezen állat létszám takarmányozása céljából szüksége lesz s amelyet beszerezni kíván.

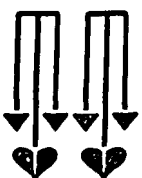
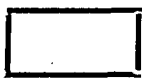
Ezen utalvány alapján a nyers cukrot a vételár előzetes lefizetése mellett a Diószegi gazdasági cukor- és szeszgyár részvénytársaságnál Diószegen, vagy a Stummer Károly cukorgyárak részvénytársaság-nál Nagyszombaton beszerezheti. Szarvasmarhán végzett kísérletek eredményei szerint a nyers cukor tápláló értéke a tengeri tápláló értékéhez úgy viszonylik, mint 100:114-hez. Ló és sertés a nyers cukrot jobban értékesíti, mint a szarvasmarha. 1000 kg. élősulyra etethető naponta szarvasmarhával 2—3 kg., lóval 3—4 kg., sertéssel 4—5 kg. A nyers cukor tiszta szénhidrát és mint ilyen fehérjét egyáltalában nem tartalmaz, miért is célszerű a nyerscukorhoz fehérjedus takarmányokat, mint pl. vérlisztet és huslisztet (körülbelül 10%-ot) keverni. Különösen ajánlatos ez, ha a nyers cukrot fejős tehennel etetjük.

Valamennyi vármegyei gazdasági egyesületnek.

(10796. sz. eln VI/1. 1915.) A honvédelmi miniszter ur folyó évi március hó 6-án 2553. szám alatt kelt rendeletével értesítette valamennyi elsőfoku közgazgatási hatóságot, hogy a tavaszi vetési és szőlőmívelési munkálatokra a póttesteknél szolgáló legénység abban a mértékben, amint ezt a katonai szempontok megengedik, 14 napra szabadságható és a községeknek, föld- és szőlőbirtokosoknak rendelkezésre bocsátható.

Ezen intézkedéssel kapcsolatban gondoskodás történt arról is, hogy az egyéneki szabadsághatásokon kívül az említett munkálatok elvégzésére 20 katonából álló munkáscsoportok is alakíttassanak.

Ezek a munkáscsoportok erélyes és megbízható altiszt vezetés alatt községeknek és egyes föld- és szőlőbirtoko-

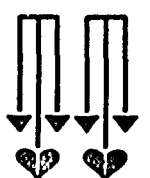

Igen fontos minden gazdának, hogy a legujabb szerkezetű **Kalmár rendszerű kukoricza**

morzsolót használja, mert ezzel a legtekélyesebb munkát gyorsan végezheti, nem töri a csutkát, nem hagy rajta

szemet, könnyű járatu és olcsó. **Kalmár Zs. és Társa** különleges tisztító **gépgyár és vasöntöde, Hódmezővásárhely.**

Kérjen árjegyzéket közvetlenül

soknak bocsáttatnak rendelkezésre. A föld- és szőlőbirtokosoknak a munkáscsoportok kirendelése iránti kérvények a községi előjáróság, illetőleg városi hatóság által láttamozva ahhoz a legközelebbi állomásparancsnoksághoz intézendők, ahol a pötttest van. A járási tisztviselő a munkáscsoportok kirendelése iránt azonnal, esetleg táviratilag ahhoz az állomásparancsnoksághoz fordul, ahol a pötttest van. A munkáscsoportoknak és az azok mellé adott altiszteknek eiszállásolása és élelmezése a munkáscsoportot igénybe vevő község-, föld- vagy szőlőbirtokos feladata. Az élelmezést a munkaadó a munkáscsoportnak a pötttest részéről lezíránt utasított altiszt által átadandó élelmezési pénzből tartozik teljesíteni. Az élelmezési pénz átvétele nyugtázandó.

A munkáscsoport tagjainak, valamint az azok mellé felügyelet céljából kirendelt altiszteknek a munkaadó mindegyik munkanapért a helyi szokásos napszámnak megfelelő munkapótdíjat tartozik kifizetni.

Az utazási költségek a munkaadót nem terhelik.

Ezt a rendelkezést szíves tudomásul és az érdekelt gazdaközönség megfelelő tájékoztatása végett közlöm.

Budapest, 1915. évi március 15.

A miniszter helyett:

Bartóky s. k.
földm. államtitkár.

A m. kir. miniszteriumnak 1019—1915. M. E. számú rendelete, a haszonbérletől mivelés nélkül hagyott mezőgazdasági ingatlanok tárgyában.

A m. kir. miniszterium a háború eseteire szóló kivételes intézkedésekről alkotott 1912. évi LXIII. t.-cikk 16. §-ában valamint az idézett törvénycikket és az 1912. évi LXVIII. törvénycikket kiegészítő 1914. évi L. t.-cikk 14. §-ában nyert felhatalmazás alapján a következőket rendeli:

1. §.

Ha olyan mezőgazdasági ingatlan haszonbérletre, amelyet gazdasági rendeltetésre, vagy a szokásos gazdasági vetésforgó szerint a folyó gazdasági évben termelésre kell használni, katonai vagy ezzel egy tekintet alá eső szolgálat teljesítése végett távol van, vagy a bérleményt egyéb okból elhagyta, anélkül, hogy a termények előállításához vagy betakarításához szükséges gazdasági munkáknak idejében való elvégzéséről akár maga, akár megbízottja, vagy hozzátartozója útján, vagy más módon gondoskodott volna, vagy arról bármely okból idejében nem gondoskodnék; avagy gazdasági helyzeténél fogva olyan viszonyok közé jutott, amelyek miatt e gazdasági munkák idejében való elvégzéséről előreláthatóan nem fog gondoskodhatni: a haszonbérbeadónak joga van arra, hogy az ekként kellő megmivelés vagy hasznosítás nélkül maradott ingatlant — a haszonbérleti viszonynak egyébként érintetlenül hagyásával — birtokába visszavegye és a folyó gazdasági évben a szükséges gazdasági munkák elvégzéséről akár saját kezelésében, akár más módon ideiglenesen gondoskodjék. Amennyiben az ingatlannak ily módon való megmiveléséhez, vagy hasznosításához szükséges, a haszonbérbeadó a bérleményhez tartozó épületeket és gazdasági felszerelést is használatba veheti.

A haszonbérbeadó által birtokba vett ingatlannak a folyó gazdasági évben beszámítandó hasznai felől a haszonbérbe-

adó rendelkezhetik, a haszonbérlet csak az ingatlanra eső haszonbérlet elengedését és a termények előállítására végett esetleg általa az ingatlanra fordított költségeinek megtérítését követelheti, de mindezt csak oly összeg erejéig, amely a haszonbérbeadónak az ingatlanból nyert tiszta jövedelmét meg nem haladja.

Ha a haszonbérbeadó a jelen § szerint őt megillető joggal nem élt, a haszonbérlet e miatt sem bérelengedést, sem kártérítést nem követelhet.

2. §.

A haszonbérbe adott ingatlannak az 1. § alapján a haszonbérbeadó részéről való birtokbavétele tekintetében felmerülő vitás kérdések elintézésére hivatva van:

1. kis- és nagyközségekben, ha a vitás ingatlan 50 kataszteri holdnál nem nagyobb, első fokon a községi előjáróság, második és utolsó fokon a főszolgabíró, ellenkező esetben pedig első fokon a főszolgabíró, második és utolsó fokon az alispán;

2. városokban — tekintet nélkül a vitás ingatlan nagyságára — első és utolsó fokon a tanács.

Ha a haszonbérlet ingatlan több község (város) területén fekszik, az ingatlan fekvése szerint illetékes hatóságok bármelyike határozhat az egész ingatlanra nézve. A közigazgatási hatóság határozatával meg nem elégedő fél igényeit a jogerős határozat közlésétől számított 30 nap alatt rendes bírói uton érvényesítheti.

3. §.

Ez a rendelet kihirdetésének napján lép életbe. Hatálya Horvát-Szlavonországra nem terjed ki.

Budapest, 1915 március 24. napján.

Gróf Tisza István s. k.
m. kir. miniszterelnök.

Körrendelet

valamennyi vármegye alispánjának és valamennyi törvényhatósági joggal felruházott város polgármesterének.

A szőlőnek egyik legveszedelmesebb ellensége a Peronospora Viticola nevű penészgomba, amely ellen az eddigi tapasztalatok szerint csakis a rézgáliccal és a rézgálicből készített más védekező szerrel lehet sikeresen védekezni.

Ezen kívül nagy szükség van a rézgálicra a gyümölcs, zöldség, burgonya és lóhere termelésnél is, az ezeknek kárt okozó gombabetegségek ellen való védekezéshez, valamint a buzatermelésnél is, a velőmagnak üszök ellen való csávázásához stb.

Mint hogy azonban a rézgálic előállításához szükséges vörös réz mind Magyarországon, mind a legtöbb külföldi országban hadi célokra véletlen igénybe, ez idő szerint a rézgálic és a növényi gombabetegségek ellen használt egyéb réztartalmú védekező szerek készletei nagyon lepadtak s mind Ausztria-Magyarország, mind a többi külföldi állam kivételi tilalom léptetett életbe a rézgálicra.

Mindezeknél fogva azért, hogy a meglévő készletekről pontos adataink legyenek, annak szüksége merült fel, hogy a rézgálic és az említett egyéb réztartalmú védekező szerek előállításával és forgalombahozatalával foglalkozó egyéneknél és cégeknél levő készletek bejelentése az 1914. évi L. törvénycikk 2. §-a alapján elrendeltessék.

A miniszteriumnak e tárgyban folyó évi március hó 25-én 1058 1915. M. E.

szám alatt kiadott rendeletét és az ehhez tartozó bejelentő-lap mintáját azzal küldöm meg a címnek, hogy egyrészt időnyerés, másrészt pedig az ez idő szerint egyéb hivatalos teendőkkel különben is nagyon igénybe vett közigazgatási hatóságok kímélése végett akként intézkedtem, hogy az idézett rendeletet és a bejelentő-lap megfelelő számú példányait a m. kir. központi statisztikai hivatal közvetlenül küldje meg a községi jegyzőségeknek és körjegyzőségeknek, továbbá rendezett tanácsu és törvényhatósági joggal felruházott városokban a polgármesternek, Budapest székesfővárosban pedig a kerületi előjáróságoknak.

Felhívom a Címet, hogy a bejelentések megtételét lehetőleg ellenőrizze és iparkodjék odahatni, hogy a bejelentések elmulasztói ellen az idézett rendelet 7. §-a értelmében a rendőri büntető eljárás megindíttassék.

Az ügy sürgőségére való tekintettel ezen rendeletet másolatát közvetlenül megküldöttem valamennyi járás főszolgabírójának és valamennyi r. t. város polgármesterének is.

Budapest, 1915 március 26.

Ghillány.

A gabona és a lisztkészletek bejelentése tárgyában a földmivelésügyi miniszter a legutóbb megjelent kormányrendeletre való utalással fölkhivta az alispánokat és polgármestereket, hogy a legkiterjedtebb módon hívják fel a közönséget az eddig be nem jelentett készletek bejelentésére. A földmivelésügyi miniszter rendelete szerint a nyilvános felhívásban naptári megjelöléssel kell meghatározni azt a három napot, amely napokon a bejelentések megteendők. A bejelentési napokat úgy kell kitűzni, hogy a felhívás kelte és az első bejelentési nap között 8 napi időköz legyen. Különös gondot kell arra fordítani, hogy a felhívás a tanyákon (szállásokon) lakó közönséggel megfelelő módon idejekorán közöltessék. A felhívásban a közönséget különösen a következőkre kell figyelmeztetni:

1. Mindazok, akiknek a búzából, rozsból, árpából, vagy ezekből előállított lisztből olyan készletük van, amely a tolyó év termésének betakarításáig a saját háztartásuk és gazdaságuk céljaira szükségüket mennyiséget meghaladja (lásd alább a 6. és 7. pontot), kötelesek ezt a készletüket a hatóságnál a megjelölt 3 nap alatt bejelenteni, mert különben azok, akik a bejelentést elmulasztják, kihágás miatt az 1914. évi L. t.-c. 9. §-a értelmében 2 hónapig terjedhető elzárással és 500 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel fognak büntettetni és be nem jelentett, elrejtett vagy eltűnt készletüknek a házi vagy gazdasági szükségletet meghaladó részét a hatóság, a törvény értelmében, a kihágási eljárás során el fogja kobozni.

2. A készletet annál a községi előjáróságnál (városi tanács), amelynek hatósága területén a készlet van, akár szóval, akár írásban lehet bejelenteni.

3. A bejelentett készletet az országos gazdasági bizottság részére zár alá vettnek kell tekinteni, mihez képest a birtokos azzal a bejelentéstől kezdve nem rendelkezhetik, hanem köteles azt az országos gazdasági bizottság részére megőrizni és felhívásra a hatóságilag megállapított legmagasabb áron készpénzfizetés ellenében a 240—1915. M. E. és a 610—1915. M. E. sz. rendeletek értelmében átszolgáltatni.

4. Az elrejtett és eltűnt készletek a bejelentésre kitűzött 3 nap eltelté után, hatósági- és pénzügyőrök által is, nyomoztatni fognak. Azokat, akik a bejelentést elmulasztják, készletüket elrejtik, vagy eltűntolják, joga van

a hatóságnál bárkinek feljelenteni. A kihágási eljárás során elkobzott készlet értékének egy ötöde a feljelentőt illeti.

5. Az, aki a hatóság által már előbb felhivatott készletének bejelentésére és feltárására, de készletének bejelentését és feltárását elmulasztotta, készletét elrejtette, vagy eltitkolta, ha most a bejelentést a kitűzött 3 nap alatt önként megteszi, mert az előbbi felhívás dacára a bejelentést elmulasztotta, nem esik büntetés alá és készlete nem koboztatik el, hanem országos gazdasági bizottság által készpénzfizetés ellenében átvétetik.

6. Háztartási szükséglet címén senki sem tarthat több gabonát vissza, mint amennyinek ezen a címen való jogosult visszatartása a rekvizitáláskor megállapított. Akinek gabonája és lisztje van, annyival kevesebb gabonát tarthat vissza, mint amennyi lisztje van. Akinek csak lisztje van, ebből annyit tarthat vissza, hogy a lisztkeverésre érvényben levő szabályok megtartásával a háztartásban élőkre a folyó évi augusztus hó 15-ig számítva, havonként és fejéenként 6 kg. liszt jusson.

7. Gazdasági szükséglet címén visszatartható árpából a vetőmag, továbbá valamennyi terményből folyó évi augusztus 15-ig számítva a gazdasági cselédek konvenciója, az aratók és egyéb élelmezési kötelezettséggel vagy terménybeli járandósággal alkalmazott vagy alkalmazandó munkásoknak a helyi szokás szerinti szintén a folyó évi augusztus 15-ig számba vett szükséglete. Akinek több helyen van gazdasága, az egyik gazdaságában fennálló és az előbbi bekezdés szerint számításba vett szükségletére a másik gazdaságban levő készletet jogosan tarthatja vissza.

8. A malmoknak azon gabona- és liszt-készleteket, amelyek már a polgári vagy katonai hatóság rendelkezése alatt állanak, bejelenteni nem kell, valamint nem kell bejelenteni a kereskedőknek, szatócsoknak, pékeknek s általában azoknak, akik a liszt feldolgozásával vagy forgalomba helyezéssel foglalkoznak, azt a lisztkészletet, amelyet már hatósági intékezés következtében kaptak. Minden más, eddig még be nem jelentett készlet bejelentendő.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

— **Katonák szabadságolása.** A frontmögötti legénységnek a tavaszi vető- és szőlőmivelő munkára tervbe vett szabadságolását az eddigi zord időjárás miatt tudvalevően bizonytalan időre elhalasztották. Időközben az időjárás javulása következtében elrendelték, hogy a hadtestparancsnokságok a vármegyék alispánjával egyetértően állapítsák meg, hogy az illető vidékről való legénységet mely időtől kezdve szabadságolják. Az egyes megyék alispánját pedig utasították, hogy a területükön lévő gazdasági egyesületekkel, esetleg a törvényhatósági városok gazdasági egyesületeivel is lépjenek érintkezésbe és ezek kívánságát is figyelembe véve tegyék meg javaslatukat. Ily módon lesz legjobban elérhető, hogy a legénység az illető vidék különleges éghajlati és gazdasági viszonyainak figyelembevételével megállapított időben kapjon majd a munkaerő szabadságot. A szabadságolás kezdetét az illető törvényhatóságok fogják közzéírni.

— **A katonai közszállítás szabályozása.** A Magyar Vállalkozók és Közszállítók Országos Egyesülete beadvánnyal fordult a kormányhoz, kérve a két állam kereskedelmi miniszterének közbejöttével alkotandó oly katonai szállító szabályzat mielőbbi életbe léptetését, mely a lisztesség magyar közszállítás jó hírnevét megóvni alkalmas. Az Egyesület főtitkára dr. Vadász Sándor részletes memorandumba foglalta a lefolyt idők tapasztala-

tain nyugvó reformokat, melyek között különös jelentőséggel a teljes nyilvánosság biztosítása, a kijárási üldözése és a kereskedelmi kamarák bizalmi embereinek az áruk átvételénél való közreműködése bir.

— **Szövetkezeti segítés a vetőmaghiányon.** Az Országos Központi Hitelszövetkezet szervezetének teljes felhasználásával vesz részt a vetőmaghiányon való segítésben. A központ ugyanis a rekvizitált gabonaneműekből a Magyar Mezőgazdák Szövetkezeténél közvetlen a vetőmagrendeléseket, egyéb vetőmagot pedig előnyösen szerez be Beszerző és Értékesítő Központja útján a kötelekbe tartozó szövetkezetek részére. Hogy az idej termés biztosításához az Országos Központi Hitelszövetkezet minél inkább hozzájáruljon, azoknak a szövetkezeti tagoknak, akik a háború alatt fizetési kötelezettségeiknek pontosan eleget tettek, vetőmagra halaszthatlan gazdasági munkálataikra és gazdasági gépekre kölcsönöket engedélyez.

— **A földmivelők verejtékseppjei.** A Gazdaszövetség, a Magyar Gazdaszövetség hivatalos lapja, agitációt indított a falvakban heverő, vagy elrejtett pénzeknek a hitelszövetkezetekben való elhelyezésére. A békekötés után meginduló nemzeti tevékenységben — ugymond — nagy szerep vár a mezőgazdaságra, melyet mindenképpen belterjesebbé kell tenni, hogy függetlenségünket biztosítsa és gazdaságilag is nagyhatalommá tegyen bennünket. Tíz százalékos pénzzel nem lehet gazdálkodni, csak tengődni és csődbe jutni. Ennél olcsóbb pénzre lesz szükségünk, hogy a belterjes gazdálkodásra áttérhessünk. Olcsóbb pénzről csak magunk gondoskodhatunk, ha a mindig rendelkezésünkre álló hitelszövetkezeti tőkeerőt gyarapítjuk. A földmivelő nép önmagának tesz jót, a saját jövőjét alapozza meg, ha már most siet félreterhető pénzét a hitelszövetkezetekben elhelyezni takarékos betétként. A szövetkezetek ezek a biztos erősségek, ezeket kell még erősebbé tenni. Ami pedig a szövetkezetek iránti bizalmat illeti, elég talán arra hivatkozni, hogy a falusi hitelszövetkezetek ma már 120 millió koronánál több betéttel s fél-száz milliónál több saját tőkével rendelkeznek. De a milliós biztosítékok mellett azt sem szabad elfelejteni, hogy a szövetkezetek soha sem hagyják cserben a földmivelő népet, annak még a legválságosabb időkben is védelmére állanak. Hogy csak egy említessék, ugyan honnan venne most a kisgazda kölcsönt vetőmagra, ha a hitelszövetkezetek s az Országos Központi Hitelszövetkezet nem adna? Ha ez az agitáció sikerrel jár, bátran nézhetünk a jövőbe, mert olyan pénzerő fog a földmivelő nép rendelkezésére állani, hogy a mezőgazdaságot fellendítve, továbbra is főfejlesztője lesz a magyar iparnak és a magyar kereskedelemnek.

— **Ragadós állatbetegségek.** Az elmúlt héten ismét csökkent a ragadós száj- és körömfájás. A hivatalos kimutalás szerint 41 községben 1079 udvarral kevesebb a fertőzés ezzel a betegséggel a megelőző héthez képest. Jelentéktelenül apadt a sertésvésszel való fertőzés is, míg a többi ragadós állatbetegségeknek nincs számbavehető változás.

— **Tenyészsértés és kos eladás.** A bábolnai magyar kir. ménésbirtokon eladó: 140 darab 1½ éves mangalica tenyészkoca és 35 darab 1¼ éves mangalica tenyészkoca és 35 darab rambuillet toklyó. A kanok és kocák ára élősúly kilogrammonként 2 korona és darabonként 1 korona farkpénz. A kosok ára darabonként a minőség szerint 131, 111 és 91 korona.

Az érdeklődőknek felvilágosítást nyújt és kívánatra az ácsi, vagy a nagyigmándi állomáshoz kocsit küld a bábolnai magyar kir. ménésbirtok igazgatóságga.

— **Kedvezményes áru aratógépek a kisgazdák részére.** A földmivelésügyi minisztertől kapott megbízás folytán a Magyar Gazdaszövetség a gazdakörök és szövetkezetek részére, amelyek Arad, Csánád, Csongrád, Békés, Hont, Esztergom, Komárom, Győr, Pest, Nógrád, Heves, Kolozs, Hajdu, Szabolcs, Szilágy, Jász-nagykunszolnok, Somogy, Bács-Bodrog, Torontál, Krassó-Szörény, Fogaras, Gömör, Abauj, Zala és Moson vármegyék területén működnek, a vevő költségein elszállítva 200 korona kedvezményes áron teljesen jókarban tartott marokrakó aratógépeket közvetlen. A Gazdaszövetség felhívja az ezekben a körzetekben tartozó gazdaköröket és szövetkezeteket, hogy a kínálkozó alkalmat felhasználva, mielőbb jelentse be vételi szándékukat, mert a készlet nem nagy és a megkereséseket a beérkezés sorrendjében veszi figyelembe. A gépek készpénzben fizetendők ki. A gépek kezelése igen egyszerű, az pár óra alatt elsajátítható, ez fennakadást nem okozhat. A társas vétel megkönnyítése végett a vásárló szervezeteknek a Magyar Gazdaszövetség külön e célra készített alkalmi aratógéptársulati szabályzatot is küld díjmentesen és az ily társulatok alakítására minden utmutatást megad.

— **A rézgalic és rézgalic készítmények vasuti szállítása.** Némely vasuti vonalon, ahol a katonai menetrend van életben, a rézgalic és ennek keverékéből készült készítmények továbbítását a vasutak megtagadták, ami az érintett vidékek szőlőbirtokosait nem csekély aggodalommal töltötte el. Ennek következtében a Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesülete sürgős felterjesztésben azt kérte a kereskedelemügyi minisztertől, hogy a rézgalic és keverékének szállítása ugyanolyan beszámítás alá vétesse, mint a vetőmagvaké. Ezt a felterjesztést a kereskedelemügyi miniszter igen gyorsan és kedvezően intézte el. Báró Harkányi János kereskedelemügyi miniszter az egyesülethez intézett leiratában tudatta, hogy az összes hazai vasutakat utasította, hogy a rézgalic és rézgalic készítmények (rézkénpor, Pulvazuró, Pro Vino, bordói por, azurin stb.) eszentul akadálytalanul szállíttassanak s a szállítás — esetleg csak meghatározandó időszakokban — oly vonalakon is lehetővé téssék, melyeken egyébként a polgári áruk korlátozás alá esnek a forgalom tekintetében.

— **Eladó aratógépek kedvezményes áron.** A fogarasi magyar kir. ménésbirtok igazgatóságga a következő megkeresést intézte az Erdélyi Gazdasági Egyesület Titkári Hivatalához: »Van szerencsém közölni, miszerint a földmivelésügyi miniszterium a tulajdonát képező és ezen ménésbirtokon raklázott 15 darab marokrakó aratógépet az aratás zavartalan lefolyásának biztosítása céljából első sorban mezőgazdasági szövetkezeteknek (gazdakörök) másodsorban kisbirtokosoknak, harmadsorban középbirtokosoknak s csak ha ezek részére a gépek eladhatók nem volnának, nagybirtokosoknak esetleg darabonként 200 korona készpénz lefizetése mellett, minden szavatosság nélkül hajlandó átengedni, azzal a kikötéssel, hogy vevő kijelenti, miszerint az így kedvezményes áron megvett gépet saját használatára vásárolja és tudomásul veszi, hogy annak viszont eladása megengedve nincsen.

Sziveskednék tekintetes Cím ezen körülményről az első sorban érdekelt kör-

nyékbeli gazdaköröket, továbbá kisbirtokos és középbirtokos gazdákat alkalmas módon értesíteni és a vásárolni szándékozókat továbbiak végett ezen igazgatósághoz utasítani. Fogaras, 1915 március 22-én. Ruisz, m. kir. jószágfelügyelő.

— **A német agráriusok elégtétele.** Kiesenweller, a berlini Bund der Landwirte igazgatója, a Magyar Gazdaszövetséghez intézett levelében rendkívül érdekes megjegyzéseket tesz a német agrártörvények hatásairól a mostani háboruban. Sorából, melyeket a »Gazdaszövetség« közöl, nem csupán a feltétlen bizalom sugárzik ki a német mezőgazdaság győzelmét illetően, de a biztonság érzete is, hogy a német birodalom gazdasági politikája csak azon az úton haladhat, amelyen az agrártörvények továbbra is érvényesülnek. A mostani háború — ugymond — földmivelő népünk érényeit tündöklő világitásba helyezte. A földmivelő ereje és szívóssága az ellenséget messze tulszárnyalta fényes eredményekre vezetett s a legnehezebb fáradságok és nélkülözések közepette is helyt állt. Mindez nem történhetnék ily mértékben, ha a német birodalom nem követte volna mostani gazdasági politikáját. Ha még ehhez hozzávesszük, hogy a német mezőgazdaság teljesen fel van készülve arra, hogy az angol kiéheztelési tervet megsemmisítse és a német nép táplálását az új aratásig, illetve a háború végéig biztosítsa, ebben a Bund der Landwirte munkájának feltétlen elismerését látjuk a legnagyobb elégtételünkre. Még a liberális párt hívei is, akik azelőtt a legkedvezetlenebb ítéletet táplálták, elismeréssel vannak a német mezőgazdaság szolgáltatásai iránt. Ha annak idején a demokraták és a szabad kereskedelmiek törekvései érvényesültek volna, akkor a német haza ma politikailag és gazdaságilag romokban heverne. Ebből le kell vonni a természetes következtetést, hogy a megkezdett úton kell megmaradnunk céltudatosan és energikusan. A hadbavonult földmivelő katonák harci érényeiről nyilvánított fölfogásunkat a harctéren levő összes és minden rangu tiszték osztják. S bár a magyar földmivelő katonák harctéri érényeiről eddig közelebbről és különösen nem vagyunk tájékozottak, úgy tudjuk, hogy a magyar földmivelő katonák a mi harcos testvéreinknek hasonló tulajdonságokat tanúsítanak s halált megvető bátorsággal harcolnak.

— **A vetőmagpiacról.** A melegebb időjárás beálltával megindultak a gazdasági munkálatok az ország legnagyobb részében. Ennek következtében az összes gazdasági, valamint konyhakerti és virágmagvakban nagy mértékben érkeztek be a megrendelések. Lóheremagban az ólomzáról áru változatlanul szilárd irányzatot követ és nagy keresletnek örvend. Lucernamagból az ólomzáról áru a gazdák részéről nagy érdeklődés tárgyát képezi. Jó minőségű nyers áruban a kínálat mindinkább gyérebb lesz. Baltacim keresett. Fehérhere változatlan. Kölesmag ára az utóbbi napokban ismét emelkedett és tovább is szilárd irányzatot követ. Tavaszbükköny állandóan nagy kereslet tárgyát képezi. Muharmag rendkívül keresett és minden piacra kerülő létel emelkedő árak mellett azonnal vevőre talál. Nyers áruért az árak kilogrammonként koronákban a következők: Lóheremag természetitől arankamentes 220-210 K, arankamentesítésre alkalmas 180-200, nagyaránkás 140-150, Lucernamag természetitől arankamentes 210-220, szép sárgaszínű 190-200, kereskedelmi áru 150-160, Lenmag 56-58, köles 50-51, Baltacim 60-62, bükköny tavaszi 53

54, fehérhere 240-270, muharmag 72-75 korona.

— **Közélelmezési kérdések az OMGE.-ben.** Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület igazgatóválasztmánya akként határozott, hogy a földmivelésügyi minisztert felkéri olyan rendelet kibocsátására, amely a tejkereskedők és tejtermelők között az 1914. évi augusztus 1-ét megelőzőleg kötött tejszállítási szerződések érvénytelenítését mondja ki. A felterjesztés számol azzal a körülménnyel, hogy ilyen rendelkezés sok nehézségekbe ütközik, de megállapítja azt is, hogy megfelelő intézkedés híján a gazdák tulajdoni része nem lesz abban a helyzetben, hogy a szerződést teljesítse s hogy annak anyagi következményei és egyáltalán anyagi romlása elől szabaduljon, tulajdoni tehénállományán, amire az emelkedő átlárak amugy is csábítják. Ha azonban ily rendelkezés léptetnék, éleibe, mely az eddig kötött tejszállítási szerződéseket megszünteti, akkor a gazdának módjában van új szerződések kötése révén a tejtermelést tovább folytatni. A köznek végre is az az érdeke, hogy tejet kapjon, a tejkereskedők a háború okozta árdrágulást amugy is kiaknazzák s a tejet semmivel sem adják olcsóbban, mint adnák akkor, ha a gazdák a háborús állapottal arányban álló tejarakat fizetnének. Az OMGE.-nek másik, szintén a közélelmezést érintő felterjesztése a földmivelésügyi miniszterhez arra vonatkozik, hogy a süldők használtassanak fel a hadsereg élelmezésénél. A jelenlegi állatárak mellett ugyanis aránytalanul olcsó a páronként 70-80 kgrammos, egy év körüli sertésvészen át ment és át nem ment süldők ára. Ennek dacára a gazdák sok helyen még ily áron sem tudnak süldőállományukon tudni, mivel kukorica hiányában általában csekély a kereslet az ilyen, még tovább tartásra való süldők iránt, melyek rendkívül nagy mennyiségű kukoricát és árpát vonnak el az emberi fogyasztás elől. Ennélfogva a kukoricának és az árpanak az emberi élelmi céljaira való biztosítása elősegítése, a szarvasmarha állomány kímélése, egyúttal a husdrágaság enyhítése céljából arra kéri az OMGE. a földmivelésügyi minisztert, járjon közbe a hadvezetőségnel, hogy legalább a nagy számú helyőrségek és fogolytáborok élelmezésénél ezeknek a sovány süldőknek a fogyasztását vegyék igénybe, aminek nagy jelentősége van a szemes terménykészlet kímélése szempontjából. Indokolt volna erre a célra elsősorban a sertésvészen át nem ment süldőket felhasználni, mert ezzel eshetőleg igen nagy szemes terményt lehetne megmenteni a fogyasztásnak.

Gazdasági akadémiai hallgató uradalomban alkalmazást keres október 1-ig. Cim: Góger Ferenc, Széchenyi-tér 25.

A LAPFELÜGYELŐ BIZOTTSÁG FELÜGYELETE MELLETT

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ

TOKAJI LÁSZLÓ

A LAP AZ ERDELYI GAZDASÁGI EGYLET TULAJDONA

Gazdák Biztosító Szövetkezete
Alakult 1900-ban. Alakult 1900-ban.
Vezérképviselő: Kolozsvár, Deák Ferencz-u. 35.

Biztosításokat elfogad tűz és jékkár ellen, ugyszintén az ember életére a legkisebb hátróbb módokat szerint, előnyös feltételek mellett. Az üzleteredményben a biztosított tagok díjarányukban részesülnek.

A lefolyt 12 év alatt a tagok hátszer részesültek az üzletfelelősegtől, közgyűlési határozat értelmében díjvisztoritásban.
Biztosítási ajánlatok beérkezések közvetlenül az igazgatósághoz, vagy az ország minden egyes helyén működő képviselők közvetítésével. Nyomtatványokkal és felvilágosítással minden irányban készséggel szolgál az igazgatóság.

A MAGYAR JELZÁLOG HITELBANK

KOLOZSVÁRI KÉPVISELŐSÉGE

(Jokai-u. 2. sz. I. emelet.)

FÖLDBIRTOKRA

és a nagyobb városokban fekvő

H A Z A K R A

15 évtől 65 évig terjedő törlesztéssel

LEGKÖZSŐBB KÖLCSÖNÖKET NYUJT

A jelzálogul felajánlott erdélyrészi ingatlanok értékére és a megszállandó kölcsön összegére nézve

AZ ERDELYI GAZDASÁGI EGYLET bizalmi férfiai adnak véleményt.

A KÉPVISELŐSÉG ELFOGAD

TAKARÉK-BETÉTEKET

és előnyösen kamatoztat.

Telefonszám 27.

3001

A Cserhádi tanár által meghonosított, bőtermő, kizárólag Drassón termelt, cukordús

Óvári répamag

Putyi és Preri tengeri

Gróf Teleki Arvéd

drassói uradalmában.

Posta: Koncza.

3177

Homlokzatok és belsőhelyiségek meszelésére
a legjobb és a legtökéletesebb

3010 II.

Kimerítő ajánlatot és mintát szivesen küld:
LUTZ EDE és TÁRSA festékgyára
BUDAPEST, VII., ker., Örnagy-u. 4.

Alapítványok kormány hozzájárulásával	2,527.980.— K
Tartalékok	3,357.603.— „
Biztosított tagjainak fennállása óta fizetett tükárokból	10,740.000.— „
jékkárokból	5,042.000.— „
Biztosított érték tüzből 1912. évben	800.000.000.— „
jégből 1912. évben	63.000.000.— „
Elettel állománya	15,240.080.— „

A Gazdák Biztosító Szövetkezete társintézménye a **»GONDVISILÉS«** Országos Központi Segélyező Társulat

utján 100 koronától 1000 koronáig terjedő természetű segélybiztosítások, valamint havi befizetések ellenében 1000 koronáig terjedhet a leánykiszorítás (önállóítás) segélybiztosítások eszközöltek. Legelőnyösebb népbiztosítás. E társulat kebelében minden külsőben önálló helyi csoportok szervezhetők jótékony célú működésükkel. Tájékoztató kérelmekkel küld bárkinek is a Társulat igazgatósága, Budapest, IX. Erkel-utca 20. sz.

3012

3179
Gyakorló Gazdatiszt

ki a gazdaság minden teendőjét érti, szeszgyárat vezet, magyar, német és román nyelvet beszéli, folyó évi április 15.-én jelen állását elhagyva, mást keres. Címe: Kovács Sándor Küküllőszéplak.

3009
Zsákot, Zsineget, ponyvát, szőlőkötöző fonalat vásároljon a
32 év óta legmegbízhatóbbnak elismert
FISCHER-féle zsák- és ponyvagyrában Budapest, V., Nádor-utca 31-33. szám.
Kévekötelek, PONYVAKÖLCSÖNZO-intézet Kérjen ajánlatot

Azonnal átvehető haszonbér.

500 holdas birtok

a kolozsvár—bánffyhungyadi vonalon, vasuti állomás közvetlen közelében, jól jövedelmező teigazdasággal, teljes gazdasági felszereléssel és állatállománnyal, előnyös feltételek mellett, eddigi bérlő harctéri halála miatt azonnal átvehető. Felvilágosítást ad
Dr. Hajdu István ügyvéd, Marosvásárhely, Gecse-utca 11.
178

Hirdetmény.

A kolozsvári m. kir. gazdasági akadémia elad kettő darab teljesen új, felszerelt „Magyar államvasutak gépgyárában“ készült marokrakó aratógépet, kizárólag: elsősorban mezőgazdasági szövetkezetek- (gazdakörök)-nek, másodsorban kis- és középbirtokos gazdáknak darabonként kettőszáz koronáért. Az akadémia igazgatósága kiköti, hogy a jelentkezők közül szabadon választhat s hogy a vevőktől garanciát kíván arra, hogy a jóval értékesebb gépet az aratási idő befejezte előtt el nem adják. Megkeresések 1915. május hó 1-ig a kolozsvári m. kir. gazdasági akadémia igazgatóságához intézendők.
3181

Hirdetések felvételnek

az

ERDÉLYI

GAZDA

kiadó-

hivatalában

Dr. gróf Teleki Domokos ur

öméltósága többszörösen kiüntetett Magyar-Erdélyi fajta tenyészetéből eladó

8 drb. 2 évet töltött bika;

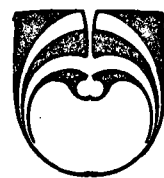
2 drb. 5 éves jól fejlődött muraközi mén.

Érdeklődők forduljanak alulírottához
Gernyeszeg posta Pálffy Dezső, intéző.

3166

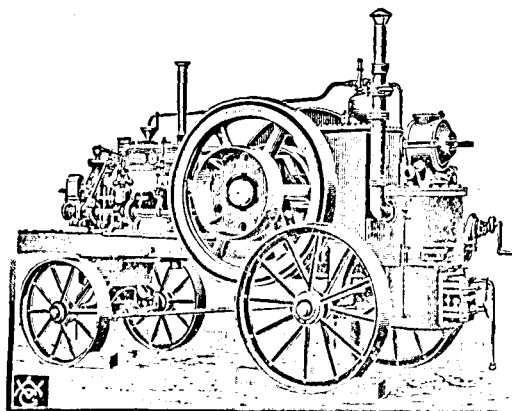
Szab. „ASTRA” Gázmotorok

cséplésre, vontatásra, szántásra, ipari célokra
kitűnően alkalmazhatók.

3164 II.

A legtakarékosabb mezőgazdasági üzemgép.

Szivesen szolgál ajánlatokkal:

A Magyar Királyi Államvasutak

Gépgyárának Vezérügynöksége

Budapest, Váci-körut 32 sz.